

החטיבה המקצועית מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

13 יוני 2024

ז' סיון תשפ"ד

לכבוד

קופות הגמל והחברות המנהלות

הנדון: הוראות ביחס להעברת כספים בהתאם לחוק חלוקת חיסכון פנסיוני

א. כללי

ביום 6.8.14 פורסם החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014 (להלן: "החוק"). החוק עוסק בחלוקת החסכונות והזכויות הפנסיוניות (להלן: "החיסכון הפנסיוני") במועד בו בני הזוג נפרדים. ככלל, החיסכון הפנסיוני שצוברים בני הזוג במהלך הנישואין מהווה חלק מהרכוש המשותף של בני הזוג, הניתן לחלוקה אגב הפרידה. לחלוקת החיסכון הפנסיוני בין בני זוג שנפרדו, היבטים רבים ומורכבים במגוון תחומים, כדוגמת תחום הביטוח, החשבונאות, אקטואריה וכן בדיני המס.

במסגרת החוק נקבע מנגנון החלוקה ואופן העברת החיסכון הפנסיוני בין בני הזוג.

החוק מבחין בין שני סוגים של חיסכון פנסיוני ומעניק דרך טיפול שונה לכל אחד מהם, כמפורט להלן:

1. חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת זכויות - צבירת זכויות לפי הסדר פנסיה תקציבית, חיסכון בקרן פנסיה ותיקה ובקופת ביטוח ישנה.

2. חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת כספים - חיסכון בקופת גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים וקופת גמל להשקעה, ושאינה קרן פנסיה ותיקה, קופת ביטוח ישנה, קופת גמל מרכזית לקצבה, או קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית.

הנחיה זו מתייחסת להיבטי המס הנובעים מאירוע העברה של חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת **כספים** בין בני זוג שנפרדו וזאת, בהתאם למנגנון שנקבע בסעיף 6 לחוק (להלן: "כספי החיסכון").

ב. העברת כספים בין בני זוג - הוראות מס

1. חבות המס במועד העברת הכספים לבן הזוג לשעבר, לרבות חובת המשלם לנכות את המס, נקבעה בסעיפים 6(ג) ו- (ד) בחוק, הקובעים כי חבות המס תעשה על פי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") ובמועד העברת הכספים המס ינוכה באופן שווה משני בני הזוג.

2. סעיף 3(ה)1 לפקודה מסדיר את מקור החיוב במס של כספי החיסכון; הסעיף קובע כי סכומים שהועברו לחשבון חדש בקופת גמל לקצבה על שם בן הזוג לשעבר של עמית בקופה, לפי הוראות סעיף 6(א) או סעיף 6(ה)1(א) לחוק, יראו אותם כהכנסה שהתקבלה בידי העמית (להלן: "העמית"/"בן הזוג המעביר"). סעיף 124ג לפקודה קובע כי שיעור המס על הכנסה לפי סעיף 3(ה)1 לפקודה יהא שיעור המס שנקבע במדרגת המס השלישית בסעיף 121 לפקודה (נכון לשנת המס 2024, השיעור עומד על 20%). שיעור המס על הכנסה כאמור הינו

החטיבה המקצועית מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

- ללא זכאות לפטור, הנחה, ניכוי, זיכוי או לקיזוז כלשהו, למעט הפטור ממס המוסדר בסעיף 9(א17) לפקודה (יפורט בהמשך).
3. סעיף 3(ה7)(2) לפקודה עוסק בהעברת סכום ממרכיב הפיצויים מקופות גמל לקצבה לטובת בן הזוג לשעבר. לפי הוראות סעיף 6(ה1)(ב) או סעיף 6(ג) לחוק, הסכום ממרכיב הפיצויים כאמור יחשב כהכנסה שנתקבלה בידי בן הזוג המעביר ויועבר לבן הזוג לשעבר, לאחר שנוכה ממנו מס בהתאם להוראות סעיף 164 לפקודה.
4. סעיף 9(א17) לפקודה קובע כי יחול פטור ממס על סכומים שהועברו לחשבון בקופת גמל לקצבה על שם בן הזוג לשעבר, וזאת כמפורט להלן:
- (1) הייתה "היתרה הצבורה" עד גובה "התקרה" - מלוא הסכום המועבר פטור ממס.
- (2) הייתה "היתרה הצבורה" גבוהה מ"התקרה" - הפטור ממס יחול רק על הסכום המועבר, בניכוי ההפרש שבין היתרה הצבורה ובין התקרה, ולא פחות מ-0.
5. להלן פירוט חלק מהמונחים שהוגדרו בסעיף 9(א17)(ד) לפקודה:
- "**התקרה**" - סכום השווה למכפלת תקרת הקצבה המזכה במכפיל המרה להון (נכון לשנת 2024, $1,697,400 = 180 * 9,430$ ש"ח).
- "**יתרה כוללת**" - היתרה בכל קופות הגמל לקצבה שיש ליחיד, המחושבת בהתאם להוראות סעיף 6(ב) לחוק לחלוקת פנסיוני, למעט חיסכון פנסיוני באמצעות צבירת זכויות.
- "**יתרה צבורה**" - יתרה כוללת למעט, תשלומים פטורים כמשמעותם בסעיף 9א לפקודה, לרבות הרווחים הנצמחים מהם המחושבים לפי הוראות סעיף 6(ב) לחוק.
- ג. **העברת כספים בין בני זוג - הוראות ניכוי מס**
1. במטרה לשפר את השירות לציבור ועל מנת לפעול לצמצום הבריקרטיה, יובאו להלן הוראות שמטרתן פישוט תהליך קבלת הפטור הקבוע בסעיף 9(א17) לפקודה במקרים מסוימים, וזאת באמצעות פנייה לקופת הגמל וללא צורך בפנייה לפקיד השומה;
2. קופת הגמל תעביר את כספי החיסכון לבן הזוג לשעבר בפטור מניכוי מס במקור וזאת, בכפוף להתקיימותם של שני התנאים שלהלן:
- 2.1 קופת הגמל קיבלה לידיה "דוח סכום צבירה לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו" ממערכת סליקה פנסיונית מרכזית (להלן: "דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית"). באחריות קופת הגמל לוודא כי הדוח כאמור על שם בן הזוג המעביר הינו מלא ועדכני. מצורף **בנספח א'**, דוגמה לדוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית.
- 2.2 סכום החיסכון בדוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית, על שם בן הזוג המעביר אינו עולה על סכום "התקרה" (כהגדרת המונחים בסעיף 9(א17)(ד) לפקודה).
3. במקרה בו קופת הגמל לא קיבלה לידיה דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית או שסכום החיסכון בדוח כאמור עולה על סכום התקרה, הבקשה לניכוי המס והפטור ממס לפי העניין, תוגש לפקיד השומה השייך לאזור מגורי בן הזוג המעביר. לבקשה יצורפו המסמכים הבאים:
- 3.1 פסק הדין / פסיקתא.
- 3.2 דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית.
- 3.3 במקרה בו מונה אקטואר, יש לצרף את חוות הדעת שניתנה.

החטיבה המקצועית מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

- 3.4 אישור מכל אחת מקופת הגמל הכולל את היתרה נכון למועד הגשת הבקשה ואת סך הסכומים המועברים לקופת הגמל על שם בן הזוג לשעבר בהתאם להוראות סעיף 6 לחוק, תוך הפרדה בין מרכיבי החשבון ותשלומים פטורים כהגדרתם בסעיף 9א לפקודה ותשלומים שאינם פטורים.
- 3.5 בנוסף למסמכים המפורטים בסעיפים 3.1 עד 3.4 לעיל, היה וסכום החיסכון בדוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית עולה על התקרה הקבועה בסעיף 9(א17) לפקודה, יש להגיש את הבקשה באמצעות **טופס 159ב** ולצרף לבקשה את המסמכים הבאים:
- א. אישור ממערכת סליקה פנסיונית מרכזית הכולל את כל מוצרי החיסכון - דוח מסלקה פנסיונית.
- ב. אישור כמפורט בסעיף 3.4 נכון למועד הפירוד.
4. במקרה בו קופת הגמל לא קיבלה לידה דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית או שקופת הגמל לא קיבלה הנחיות מפקיד השומה לניכוי מס או פטור מניכוי מס (לפי העניין), ינוכה מס בשיעור הקבוע בסעיף 124ג לפקודה.

ד. הנחיות נוספות

1. קופת גמל תדווח לגבי כל עמית בטופס 856 את כל הפרטים המפורטים בטופס, ולענייננו ידווחו סוגי הניכוי שלהלן:
- סוג ניכוי 82 - סכום שהועבר לבן הזוג לשעבר בלא ניכוי מס.
- סוג ניכוי 83 - סכום שהועבר לבן הזוג לשעבר בניכוי מס.
2. קופת הגמל תשלח לבן הזוג המעביר ולבן הזוג לשעבר מכתב שבמסגרתו, יינתן מידע ביחס להוראות ניכוי המס והזכאות לפטור בהתאם לסעיף 9(א17) לפקודה. הנוסח המחייב מפורט ב**נספח ב'** - מכתב לעמית. מכתב כאמור ישלח לצד ההודעה בדבר רישום הערת אזהרה¹.
3. יש לפעול בהתאם להוראות אלו החל ממועד פרסומן.

בכבוד רב,

רונית כהן, רו"ח

מנהלת מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

העתק

מר שי אהרונוביץ, עו"ד - מנהל רשות המסים
הגב' פזית קלימן, רו"ח - סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת
מר עמית גל - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (בפועל)
מר נדב נגר, רו"ח - מנהל המחלקה המקצועית
פקידי השומה - אבקשכם להעביר את תוכן המכתב לרכזי החוליות ומנהלי מידע שירות ומשאבים
הגב' ליאור זהר - מנהלת מחלקת אסטרטגיה ותיווך פנסיוני, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
הגב' ורד בכר, רו"ח - מנהלת תחום בכירה - ניכויים, חטיבת השומה
הגב' רחלה אקוקה, רו"ח - מנהלת תחום בכירה שומה - פרט, חטיבת השומה
הגב' הילה פרץ, עו"ד - ממונה מיסוי שוק ההון, חטיבה משפטית

1. בהתאם להוראות סעיף 4(ג) לחוק, החברה המנהלת מחויבת לשלוח לבן הזוג המעביר ולבן הזוג לשעבר הודעה בדבר רישום הערת אזהרה.

החטיבה המקצועית מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

נספח א'

דוגמה לדוח יתרה לחלוקה - מסלוקה פנסיונית

תאריך הפקת הדוח: 20/05/2024

דוח סכום צבירה לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו

שם פרטי: ישראל	שם משפחה: ישראל	מספר זהות: 222223331	תאריך נכנסת המדוע: 30/04/2024
סוג הבקשה: בקשה לקבלת מדע מכלל הגופים המסודרים	סטטוס: התקבל מדע מלא	מספר הבקשה: d016cbd-dba1-4718-9792-85f95e527b62	מספר זהות: 222223331

לכבוד החברה המנחלת,
 ממרף דוח סכום צבירה לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו מעדכון לתאריך 30/04/2024 עמך ישראל ישראל מספר זהות 222223331, הדוח מבוסס על מדע שהועבר למסלוקה הפנסיונית על ידי הגופים המסודרים ובאחריותם כמענה לשאלתה שכוננה על ידי הלוקה במסלוקה הפנסיונית.

סה"כ החיסכון המצטבר לחוסך בכלל הקופות לקצבה ברכיב התגמולים והפיצויים: 1,153,416.00 ש"ח

הערות:

1. ייתכן והיתרה המוצגת כוללת בתוכה סכומים הצבורים בקופות ביטוח ישנה (קופות ביטוח שאושרה לשיווק עד יום 'ו' בטבת התשס"ד (31.12.2003) ומרכיב החיסכון בה אינו נפרד ממרכיב הכיסוי הביטוחי) ואשר חלים לגביהם הוראות סעיף 14 לחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014.
2. ייתכן והיתרה המוצגת כוללת תשלומים פטורים מהגדרתם בסעיף 9א' לפקודת מס הכנסה. תשלומים אלו אינם נמלים ב- "יתרה צבורה" מהגדרתה בסעיף 9(א17) לפקודת מס הכנסה.

2 436 172 67

החטיבה המקצועית מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים

נספח ב' – מכתב לעמית

1. קופת הגמל מחויבת לנכות מס במקור מכספי חיסכון פנסיוני המועברים לחשבון חדש על שם בן הזוג לשעבר של עמית בקופת גמל. עם זאת, סעיף 9(א17) לפקודת מס הכנסה קובע כי בהתקיים תנאים מסוימים יחול פטור ממס (בכפוף לתקרה) על כספי חיסכון פנסיוני המועברים לחשבון חדש על שם בן הזוג לשעבר של עמית בקופת גמל. בשל הפטור כאמור ולשם ייעול וקיצור תהליך קבלתו, הנחתה רשות המסים כי קופת הגמל תעביר את כספי החיסכון לבן הזוג לשעבר בפטור מניכוי מס במקור, ללא צורך באישור פקיד השומה, ובלבד שיתקיימו שני התנאים הבאים:

א. בן הזוג המעביר את כספי החיסכון יציג לקופת הגמל "דוח סכום צבירה לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו", ממערכת סליקה פנסיונית מרכזית (להלן: "דוח יתרה לחלוקה – מסלקה פנסיונית"). באפשרות בן הזוג המעביר להפיק את דוח היתרה לחלוקה - מסלקה פנסיוני באופן עצמאי באתר מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בכתובת www.swiftness.co.il.

ב. סכום החיסכון בדוח יתרה לחלוקה – מסלקה פנסיונית איננו עולה על סכום ה"תקרה", כהגדרתה בסעיף 9(א17)ד לפקודה. נכון לשנת 2024 התקרה עומדת על סך 1,697,400 ₪.

2. במקרה בו לא יוצג לקופת הגמל דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית, או שסכום החיסכון בדוח כאמור עולה על סכום התקרה, יש להגיש את הבקשה לניכוי המס והפטור ממס לפי העניין, לפקיד השומה השייך לאזור מגורי בן הזוג המעביר. לבקשה יצורפו המסמכים הבאים:

2.1 פסק הדין / פסיקתא.

2.2 דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית.

2.3 במקרה בו מונה אקטואר, יש לצרף את חוות הדעת שניתנה.

2.4 אישור מכל אחת מקופת הגמל הכולל את היתרה נכון למועד הגשת הבקשה ואת סך הסכומים המועברים לקופת הגמל על שם בן הזוג לשעבר בהתאם להוראות סעיף 6 לחוק, תוך הפרדה בין מרכיבי החשבון ותשלומים פטורים כהגדרתם בסעיף 9א לפקודה ותשלומים שאינם פטורים.

2.5 בנוסף למסמכים המפורטים בסעיפים 2.1 ועד 2.4, היה וסכום החיסכון בדוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית עולה על התקרה הקבועה בסעיף 9(א17) לפקודה, יש להגיש את הבקשה באמצעות **טופס 159** ולצרף לבקשה את המסמכים הבאים:

2.5.1 אישור ממערכת סליקה פנסיונית מרכזית הכולל את כל מוצרי החיסכון - דוח מסלקה פנסיונית.

2.5.2 אישור כמפורט בסעיף 2.4 לעיל, נכון למועד הפירוד.

לתשומת הלב - במקרה בו לא יוצג לקופת הגמל דוח יתרה לחלוקה - מסלקה פנסיונית או שקופת הגמל לא תקבל הנחיות מפקיד השומה ביחס לפטור מניכוי מס או לניכוי מס, לפי העניין, במועד העברת הכספים ינוכה מס בשיעור הקבוע בסעיף 124ג לפקודה (נכון לשנת 2024 – 20%) באופן שווה משני בני הזוג.